

ЗБОРНИК РЕЗИМЕА

СТРУЧНО-НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА СА
МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
ЗЛАТИБОР, СРБИЈА 21-24.ФЕБРУАР 2019.

Друштво дефектолога Србије

Универзитет у Београду - Факултет за специјалну
едукацију и рехабилитацију

ЗБОРНИК РЕЗИМЕА

СТРУЧНО-НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
ЗЛАТИБОР, СРБИЈА 21-24.ФЕБРУАР 2019.

**ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
ЗЛАТИБОР, 21-24.ФЕБРУАР 2019.**

Издавач

Друштво дефектолога Србије, Косовска 8/1, Београд

Штампа

ПМ плус Д.О.О., 22.октобра 8а, Београд

За организатора

Синиша Ранковић , председник УО Друштва дефектолога Србије
Проф.др Снежана Николић, декан - ФАСПЕР

Организатори

Друштво дефектолога Србије
Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију

Организациони одбор

Маја Матовић
Драгана Пашћан
Милка Лековић
Слободан Банковић
др Стеван Несторов
Драган Роловић
Снежана Чарапић

Програмски одбор

проф.др Весна Вучинић
проф.др Славица Голубовић
проф.др Александра Грбовић
проф.др Дејана Боуилет
проф.др Гордана Николић
проф др Мирослав Вранкић
проф.др Горан Јованић
доц.др Харис Мемишевић
доц.др Златко Буквић
доц.др Миа Шешум
доц.др Слободан Банковић
доц.др Милица Ковачевић
доц.др Милосав Адамовић
др Зорица Поповић
др Стеван Несторов

Генерални секретар

мр Миодраг Недељковић

Технички секретар

Горана Киковић

Секретар за финансије

Радомир Лековић

Технички уредник

мр Миодраг Недељковић

Тираж 500

ИСБН

SPEECH AND LANGUAGE DEVELOPMENT OF THE ROMA NATIONAL COMMUNITY CHILDREN AND THEIR EDUCATIONAL ACHIEVEMENTS

Vesela Milankov, Ardita Ramadani

¹ University of Novi Sad, Faculty of Medicine, Department of Special Education and Rehabilitation

² Elementary School „Dušan Radović“, Novi Sad

Introduction: Speech and language are a cognitive means of communication. Language and speech are interdisciplined and interdependent processes, where language represents a complex system of objective signs used for interpersonal communication, and speech is the concrete realization of that system. A child is not born destined to learn a particular language. It can achieve its general hereditary ability of language adoption through a special language that listens to itself. One of the causes of speech and language disorders can be bilingualism in children. Roma children often enter a monolingual school with a fairly modest knowledge of the language of education, that is the official language of the country. The language barrier therefore represents one of the basic factors that affects the low educational achievements of these students.

Material and Methods: The research was conceived as a prospective study and was conducted from October to November 2018. at the elementary school "Dusan Radovic" in Novi Sad. The research involved 50 Roma students of both sexes attending the first grade of elementary school. The sample is made by students who dont speak Serbian as their mother tongue. The data was collected by the sociodemographic questionnaire and the following battery of tests: Test of Artikulation (S. Vasic), Pibodi Picture Test Dictionary (Dunn and Dunn), Semantic Test (S. Vladislavljevic), Test of Voice Development (S. Vladislavljevic).

Results: The obtained results show that 64% of the respondents assess their socioeconomic condition as poor and that 42% of the respondents did not attend pre-school education. Respondents who attended pre-school education and those with a moderately socioeconomic condition have achieved more results in all examined domains. The results also showed that 72% of the respondents dont understand and dont speak Serbian as a non-native language. Based on the obtained data, a third of respondents have a deficit of language development. Approximately 80% of respondents had sub-average educational achievements at the end of the first quarter of first grade.

Discussion and conclusion: This research has determined the existence of a deficit in the speech and language development of Roma children attending the first grade. This deficit also reflects the lower educational achievement, which was found in almost 80% of respondents. When the ratio of the full sample structure was observed, it was noticed that there were no statistically significant differences in the achievements of boys and girls in the examined domains of speech and language development.

Key words: speech and language development, bilingualism, roma children, educational achievement

ВРШЊАЧКО НАСИЉЕ У ШКОЛАМА И МЕРЕ РЕАКЦИЈЕ

Милица Ковачевић*

Универзитет у Београду, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију

Рад се осврће на емпиријска истраживања која указују на заступљеност вршњачког насиља у школама у Србији, али и на мере реакције. Наиме, током последњих деценија у свету су спровођене евалуације ефеката различитих типова школских антибулинг програма, те тако стечена сазнања треба користити при избору и креирању програма који ће се примењивати у будућности. Један део евалуација указује на веома слабе ефекте ових програма, док други део указује на позитивне, иако скромне, ефекте у сузбијању насилног понашања и виктимизације. Већина истраживача се ипак слаже у томе да се резултати могу очекивати тек после интензивне и дуготрајније имплементације одговарајућих мера. С тим у вези пажња ће бити посвећена и поставкама финског Кива антибулинг програма који је у пракси дао добре резултате, с циљем издвајања препорука које би биле применљиве на Србију.

Кључне речи: вршњачко насиље антибулинг програми, школа.

PEER VIOLENCE IN SCHOOL AND REACTION

Milica Kovacevic

University of Belgrade, Faculty for Special Education and Rehabilitation, Belgrade, Serbia

The paper states that high percentage of students who stated that they were victims of some form of victimizing behavior in schools in Serbia emphasizes the need for an adequate response. Over the few last decades, a number of studies have been conducted all over the world on the subject of effectiveness of different types of school-based anti-bullying programs and the acquired information should be used in the process of selection and design of future programs. Some studies indicate the very poor effects of these programs, while others point to positive, although modest, effects in combating violent behavior and victimization. Undoubtedly, results can only be expected after intensive and long-term implementation of appropriate measures. In this regard, special attention has been given to the finnish KiVa anti-bullying evidence-based program in order to extract some recommendations for Serbia.

Keywords: peer violence, anti-bullying programs, school.

* milica.kovacevic@fasper.bg.ac.rs